

בבית המשפט העליון

בג"ץ 885/07

- בפני :
כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' גובראן
- העותרים :
1. אבו גאליה אחלאם
2. המינהל הקהילתי שכונת א - טור

נגד

- המשיבים :
1. יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובנייה
2. עיריית ירושלים

בשם העותרים : עו"ד חאתם אבו אחמד

פסק – דין

השופטת א' פרוקצ'יה

1. עתירה לעיכוב ביצוע צו הריסה מינהלי שהוצא נגד ביתה של העותרת בשכונת א-טור בירושלים, ואשר נכנס לתוקפו ביום 21.1.07, לאחר שורה של הליכים קודמים. הטעם הנטען להגשת העתירה הינו "פריצת דרך" המצביעה על אפשרות הכשרת הבנייה של מבנה העותרת. כן מתבקש צו ביניים שיעכב את ביצוע צו ההריסה.
2. העותרת בנתה את המבנה נשוא העתירה ללא היתר כדין. ביום 29.8.06 הוצא צו הריסה מינהלי ביחס למבנה לפי סעיף 238א לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. המבנה תואר בצו כיציקת פלטה מבטון בשטח של כ- 150 מ"ר וכן יציקת 6 עמודים.
3. ביום 11.9.06 פנתה העותרת לבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים בבקשה דחופה לעכב את ביצועו של צו ההריסה. בבקשה נטען תחילה, בין היתר, כי המבנה מאוכלס מאז חודש יוני 2006, וכי הקמת המבנה הסתיימה לכל המאוחר בחודש

מאי 2006. כן נטען, כי המבקשת הופלתה לרעה ביחס לשאר בעלי המכנים שהוקמו בסמוך לה, שלגביהם לא הוצא צו הריסה מינהלי. בו ביום, עיכב בית המשפט (השופטת יעל ייטב) באופן זמני את ביצוע צו ההריסה. עיכוב הביצוע הזמני הותנה בכך שלא ייעשה בנכס כל שינוי מבחינת בנייתו ואכלוסו. המשיב התנגד בתגובתו לבקשה לטענות העותרת, והבקשה נקבעה לדיון במעמד הצדדים.

ביני לביני, הגיש המשיב בקשה לביטול צו עיכוב הביצוע בטענה כי בניגוד לתנאים שקבע בית המשפט, הבנייה האסורה נמשכה. כמו כן, העותרת הגישה בקשה לדחיית מועד הדיון, בשל חג עיד אלפיטר, ובקשתה נתקבלה. ברם, למועד הדיון החדש שנקבע לא הגיעה העותרת, ולדיון התייצב רק בא כוחה. באותו דיון, העידו עדים מטעם המשיב כי בביקוריהם במקום ראו כי המבנה לא היה מאוכלס ואף לא היה ראוי לאכלוס עובר להוצאת הצו. כמו כן, עלה מן העדויות, כי בניגוד לתנאים שנקבעו בהחלטת עיכוב ביצוע הצו, הבניה במקום נמשכה. בית המשפט לא הסתפק בעדויות אלה, וקבע מועד לדיון נוסף, על מנת לאפשר לעותרת, שבחרה לא להתייצב לדיון, להיחקר על תצהירה. באותו יום שבו אמור היה הדיון הנוסף להתקיים, הגישה העותרת בקשה לדחותו, בשל סיבות אישיות. אף כאן נעתר בית המשפט לבקשתה. וכאלו אין די בכך, גם למועד הדיון החדש שנקבע, לא טרחה העותרת להתייצב. בא-כוחה של העותרת שהגיע לאותו דיון, הודיע מפורשות כי העותרת חוזרת בה מטענותיה לגבי אכלוס המבנה וגמר הבניה, וכי הוא אינו מבטל את הבקשה מתוך תקווה כי הצדדים יגיעו להסדר. בית המשפט הורה לצדדים להגיש סיכומי טענות, אולם גם לכך לא שעתה העותרת, ולא הגישה את סיכומיה לבית המשפט.

ביום 22.11.06, דחה בית המשפט לעניינים מקומיים את בקשת העותרת, וקיבל את בקשת המשיבים לביטול צו עיכוב ביצוע צו ההריסה. בית המשפט פירט בהחלטתו את מחדליה של העותרת, וקבע כי בהימנעותה מלהתייצב ניתן לראות חזרה מבקשתה, וכי די בכך כדי לדחותה. בית המשפט הוסיף כי ממילא בא-כוחה של העותרת חזר מטענותיה העיקריות בדבר סיום הבניה ואכלוס המיבנה, וכי דברים אלו עולים בבירור גם מהעדויות שהובאו בפניו. אשר לטענת ההפליה, ציין בית המשפט כי היא לא הוכחה ונותרה בגדר טענה בעלמא. לבסוף ציין, כי העותרת הפרה בצורה בוטה וגסה את התנאים שהציב לעיכוב הביצוע הזמני של צו ההריסה, וכי בכך, היא פעלה לקביעת עובדות מוגמרות בשטח כדי להעמיד את הרשות בפני מצב בו יקשה עליה לבצע את צו ההריסה. לבסוף, בית המשפט הורה כי מניין 30 הימים לביצוע צו ההריסה יחל ביום 1.12.06.

4. על החלטה זו, ערערה העותרת בפני בית המשפט המחוזי. ביום 16.1.07, קיים בית המשפט המחוזי דיון במעמד הצדדים. במהלך הדיון, בשים לב להערותיו של בית המשפט המחוזי, חזר בו בא כוחה של העותרת מהערעור. בפרוטוקול בית המשפט המחוזי נרשם בזו הלשון מפי בא-כוח העותרת:

"לאחר ששמעתי את הערות בית המשפט, אני חוזר בי מהערעור ובהסכמת חברי מוסכם, כי מניין 30 הימים לביצוע צו הריסה מינהלי יחל מיום 21.1.07, וכי דחייה זו של ימים ספורים ניתנת להתארגנות של המערערות לפינוי הבית ולתכלית זו בלבד, ולא תינתנה כל אורכות נוספות מכל טעם שהוא. לא תוגשנה בקשות מטעם המבקשת לאורכה מכל טעם שהוא"

עוד הוסכם על הצדדים, כי מהפיקדון בסך 60,000 ₪ שהעותרת הפקידה יחולט סך 20,000 ₪ והיתרה תוחזר לעותרת. בית המשפט עיגן בפסק דין את ההסכמה האמורה, בקובעו בזו הלשון:

פסק דין

"אני דוחה את הערעור. מניין 30 הימים לביצוע צו ההריסה המינהלי יחל ביום 21.1.07 ודחייה זו ניתנת לשם התארגנות המערערות להריסת הבית, ולתכלית זו בלבד ולא תינתנה אורכות נוספות מכל טעם נוסף. בהסכמת הצדדים, יחולט לעירייה סכום של 20,000 ₪ מהפקדון בסך 60,000 ₪ שהפקידה המערערות. יתרת הפקדון בסך 40,000 ₪ תוחזר למערערות."

5. חרף הסכמת הצדדים, ותוכן פסק הדין כפי שהובא לעיל, שבוע ימים לאחר כניסתו לתוקף של צו ההריסה, ביום 28.1.07 בשעות הערב, הגיש בא כוח העותרת עתירה זו למתן צו על תנאי ובקשה בהולה למתן צו ביניים שמטרתה לעכב את ביצוע ההריסה. הוא תירץ את פנייתו ב"פריצת דרך", לדבריו, שחלה בין הצדדים בנוגע לאפשרות הכשרת הבניה נשוא הבקשה. לטענתו, לאחרונה, בעקבות החלטת בית המשפט המחוזי, נפגשו יושב-ראש המינהל הקהילתי, המשיב 2, עם מהנדסת העיר, והראשון אף שלח מכתב לראש העיר בו נתבקש לעכב את ההריסה ולו למשך 6 חודשים, על מנת לנסות לצרף את ביתה של העותרת להסדר עם הרשות המוסמכת, אליו הגיעו על פי הטענה יתר בעלי הבתים באזור. בעתירה נטען, כי באותה פגישה, נמסר ליושב-ראש המינהל כי "אם ניתן לדחות את ההריסה, ישנה אפשרות כי הבית ייכלל

בתוך קבוצת הבתים להם ניתנה האפשרות של הכשרת עבירת הבניה", כלשון סעיף 18 לעתירה. לאור זאת, מבקש בא-כוח העותרת לעכב, ולו זמנית, לתקופה של 6 חודשים, את הריסת הבית.

6. דין העתירה להידחות על הסף.

סוגיית צו ההריסה המינהלי, על כל היבטיה, נדונה בהרחבה ומוצתה בשתי הערכאות המשפטיות המוסמכות בנתיב המשפטי שהותווה לכך בדיני התכנון והבניה. בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור נוספת על הכרעות הערכאות המוסמכות בעניין צווי הריסה מינהליים, ודי בכך כדי לדחות את העתירה על הסף (בג"ץ 1876/03 יונה פלג נ' עיריית תל-אביב, תק-על 2003 (1) 2012).

מעבר לכך, עתירה זו נגועה בחוסר תום לב והוגשה בחוסר נקיון כפיים. עיון בפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי ובפסק הדין בערעור באותה ערכאה, שניתן על יסוד הסכמת הצדדים, מעלה כי העותרת התחייבה לקבל על עצמה את דין צו ההריסה המינהלי במלואו, וכל שביקשה וקיבלה באותו פסק דין היה פרק זמן קצר נוסף לצורך התארגנות לקראת ביצועו של הצו החל ב- 21.1.07. הגשת עתירה זו עומדת בסתירה חזיתית להתחייבות זו של העותרת בפני ערכאה שיפוטית בישראל, ותכליתה של העתירה להשיג תוצאה העומדת בניגוד גמור להתחייבותה של העותרת ולפסק הדין שניתן בעניינה על יסוד הסכמתה. סתירה זו גובלת בחוסר תום לב ואי נקיון כפיים בהגשת העתירה, ודינה להידחות גם מטעם זה (בג"ץ 5498/03 מקמל נ' שר הביטחון, פ"ד נז(6) 97; בג"צ 1705/91 חוסין מוטא חוסין עיסני נ' מפקד כוחות צה"ל, תק-על 91(2) 93).

העובדה בלבד כי מאז שנת 2005 מתנהלים מגעים שונים בין תושבי אטור לבין גורמי עירייה בנושאי תכנון הקשורים לשכונת א-טור, ואף הוגשה בקשה לראש העיר ביום 24.1.07 לפעול לביטול צווי הריסה שהוצאו, אינה מכשירה כהוא זה את עקיפת התחייבותה של העותרת בפני ערכאה שיפוטית להימנע מכל פעולה נוספת שמטרתה סיכולו או עיכוב ביצועו של צו ההריסה המינהלי.

7. לאור האמור, העתירה נדחית על הסף. העותרת תישא בהוצאות לטובת אוצר המדינה, בסך 7,000 ₪.

ניתן היום, י"א בשבט, תשס"ז (30.1.07).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט